

Kangas A., Paakkala T. (2018). Metsävaratieto metsäalan toimijoiden päätöksenteossa – käyttötilanteet ja hyötyyn vaikuttavat tekijät. Metsätieteen aikakauskirja 2018-10031. Tiedonanto. <https://doi.org/10.14214/ma.10031>

Liite 1. Haastattelun kysymysrunko

Arvoisa asiantuntija,

Tänä vuonna on käynnistynyt MMM:n rahoittama yhteistutkimushanke Metsävaratiedon kustannushyötyanalyysi (METKU), jossa ovat mukana Luke, Helsingin yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto, ja yhteistyöryhmässä lisäksi Metsäteho ja Metsäkeskus.

Hankkeessa on tarkoitus arvioida julkisilla varoilla kerättävän metsävaratiedon (Monilähdeinventointi ja Metsään.fi-aineisto) tuottama hyöty eri osapuolille. Tunnistettuja hyötyjiä ovat tietenkin metsänomistajat suoraan, metsäyhtiöt puun oston, puun korjuun suunnittelun ja puun jalostusarvon näkökulmasta, metsäsuunnittelun tai muut metsäalan palveluntuottajat kuten Otso, MHY, metsäyhtiöt, ja pienemmät yrittäjät palvelujen tuottamisen näkökulmasta. Metsätehon karkea arvio on, että hyöty voisi Metsäteollisuudelle olla jopa 100 miljoonaa vuodessa, mutta sitä arviota yritämme nyt tarkentaa haastatteluilla. Nopeuttaaksemme ja helpottaaksemme haastattelua lähetämme kysymykset teille edeltä käsin tutustumista varten. Käsittelemme kysymyksiä tarkemmin haastattelun yhteydessä. Keräämme ja analysoimme tiedot luottamuksellisesti, emmekä luovuta yksittäisten asiantuntijoiden tietoja ulkopuolisille. Tutkimuksen tulokset esitetään niin, ettei yksittäisiä vastaajia tai organisaatioita voida henkilöidä. Kiitämme lämpimästi lupautumisesta haastatteluun. Vastauksesi ja asiantuntemuksesi ovat äärimmäisen tärkeitä tutkimuksen onnistumiselle. Mikäli haluat lisätietoja, vastaamme mielellämme kysymyksiisi.

Lisätietoja: Annika Kangas

Perustiedot

Organisaatio:

Työtehtävä:

Julkisin varoin tuotetun metsävaratiedon käyttö

Alla on esimerkkejä ko. metsävaratiedosta, jolla tarkoitamme tässä sekä Luken tarjoamia otantapohjaiseen valtakunnan metsien inventointiin (VMI) ja VMI-koealoihin ja satelliittikuviin (monilähde-VMI) perustuvia tilastotietoja ja teemakarttoja että Suomen metsäkeskuksen (SMK) tuottamaa laserkeilaukseen perustuvaa metsävaratietoa.

1. VMI: tilastotietoa metsävaroista tai niiden muutoksista alueellisella tai kansallisella tasolla (tilastojulkaisut)
2. Monilähde-VMI: kuntatason metsävaratiedot, teemakartat eri metsikkötunnuksista (vapaasti saatavilla Luken sivuilta tai tarkasteltavissa Paikkatietoikkunan kautta)
3. SMK:n data: Metsään.fi-palvelun kautta saatava (hilapohjainen tai kuvioittainen) metsävaratieto.

Mitä julkisin varoin tuotettuja metsävaratietoja hyödynnät työssäsi?

Käytätkö julkisin varoin tuotettua metsävaratietoa sellaisenaan vai jotain tiedon jatkojalostetta? Tarkenna mitä? (jatkojalostaminen tarkoittaa tässä esimerkiksi yhdistämistä muihin tietolähteisiin kuten kiinteistörajoihin tai kaavatietoihin, lisämuuttujien laskentaa, leimikkojen muodostamista jne.)

Jos käytät jatkojalosteita, hankitko tähän palvelun organisaation ulkopuolelta, vai liittykö omiin tehtäviisi tiedon jatkojalostamista omiin tai muiden tarpeisiin? Jos tehtäviisi liittyy jatkojalostamista, kerro tarkemmin mitä.

Miten tärkeä metsävaratieto on organisaatiollesi?

- a. Arvioi kuinka suuren osan työajasta käytät itse julkisin varoin tuotetun metsävaratiedon parissa?
- b. Arvioi kuinka moni organisaatiossasi hyödyntää julkisin varoin tuotettua metsävaratietoa?
- c. Minkälaisissa tehtävissä ja miten paljon (tunteina) julkisin varoin tuotetun metsävaratiedon parissa työskennellään?

Metsävaratiedon käytettävyys

- a. Mitkä ovat käyttämäsi julkisen metsävaratiedon (tai siitä tehdyn jatkojalosteen) vahvuudet?
- b. Entä heikkoudet?
- c. Mitä tietoja kaipaisit lisää?

Työtehtävät, joissa julkisin varoin tuotettua metsävaratietoa käytetään

Missä työtehtävissäsi / työprosesseissa julkisin varoin tuotettua metsävaratietoa tai jotain sen jatkojalostetta käytät? Vastaa kysymyksiin erikseen kunkin tärkeän työtehtävän osalta.

1. Esimerkki työtehtävästä, jossa metsävaratietoa tarvitaan
2. Mitä metsävaratietoa / jatkojalostetta juuri tähän tehtävään tarvitaan?
3. Miten hyödynnät em. metsävaratietoja juuri tässä tehtävässä?

Jos edellä määriteltyä metsävaratietoa ei olisi käytettävissä, miten edellä mainittu tehtävä saataisiin tehtyä?

4. Jäisikö jotain tekemättä/tietämättä? Tarkenna mitä.
5. Aiheutuisiko lisäkustannuksia (esim. tieto pitäisi hankkia), jotta tehtävät voidaan tehdä? Anna arvio lisäkustannusten suuruudesta.
6. Entä miten ajankäyttö muuttuisi (esim. tiedon koostaminen useasta lähteestä)?

Miten metsävaratiedon ajantasaisuus vaikuttaa em. työtehtävän suorittamiseen?

7. Kuinka monta vuotta inventointitiedon keruun ja työtehtävän välillä voi olla, jotta voit hyödyntää edellä määriteltyä metsävaratietoa?
8. Minkälaisia vaikutuksia tätä vanhemman metsävaratiedon hyödyntämisellä työtehtävässasi on?
9. Minkälaisia lisäkustannuksia (esim. aikamenekki) siitä aiheutuu?

Jos voisit parantaa edellä määritellyn metsävaratiedon käytettävyyttä edellä kuvailemiesi työtehtävien näkökulmasta, mitä haluaisit parantaa? Kerro kunkin mainitsemasi työtehtävän osalta metsävaratiedon käytettävyyteen liittyvät parannusehdotuksesi. Esimerkiksi:

10. Minkä **muuttujan**(esimerkiksi tilavuus, puulaji, puutavaralaji) käytettävyyteen vaikuttavia tekijöitä (esim. tarkkuutta) haluaisit eniten parantaa?
11. Mitä **metsävaratiedon ominaisuutta** haluaisit ao. tehtävän näkökulmasta eniten parantaa? (esimerkiksi kuviointi, luotettavuus, ajantasaisuus, ...) Onko muuttujien välillä eroja ominaisuuksien osalta? Jos on, tarkenna miten haluaisit parantaa eri muuttujien ominaisuuksia.

Jos edellä määritelty metsävaratieto paranisi edellä kuvaamallasi tavalla (muuttujien käytettävyyys ja metsävaratiedon ominaisuudet), miten se muuttaisi työtäsi mainitussa tehtävässä?

12. Voisin jättää joitain asioita tekemättä (mitä? esimerkiksi maastotarkistus, raportointi)
13. Tulokset mainitussa työtehtävässä paranisivat (miten? saisin enemmän tehtyä, virheitä tulisi vähemmän, laatu paranisi tms.)
14. Kustannukset vähenisivät (miten?)
15. Mikä on arviosi em. muutoksen rahallisesta arvosta yhdessä suorituksessa (esimerkiksi yksi puukauppa, neuvontakäynti, leimikkosuunnitelma)?
16. Paljonko vastaavia tilanteita tulee eteesi vuodessa?